

[Steen Folke]

dels gennem en sikring af, at landsdækkende faglige debatdage, arrangeret f. eks. af DGS og LAK, uhindret kan finde sted.

Centralt i et demokrati, der fortjener navnet, er mulighederne for at udvikle evnen til at løse fælles opgaver. En sådan evne må styrkes gennem kollektive projekter for hele skolen på én gang, f. eks. i form af emne- eller featureuger, som jo findes rundt omkring, men som må optræde hyppigere, f. eks. mindst én gang årlig. Indholdet af disse uger må være bestemt af eleverne og med lærerne som vejledere.

Også introduktionen af nye elever er en opgave, som eleverne selv kan varetage. Den kan bruges til at redegøre for vilkårene for skolegangen og elevernes rettigheder. Der må sikres afsat f. eks. en uge til at introducere nye elever, og i den forbindelse skulle der vel også være mulighed for at tage uden for skolen – alt for meget foregår inden for de fire vægge. Weekendophold i hytte eller sådan noget kan være udmærket både socialt og fagligt i forbindelse med introduktionsarrangementer.

Vilkårene for alt dette er for ringe. Det er ikke radikale, rabiater reformforslag, jeg kommer med her. Det er i og for sig mindre ting alt sammen, enkeltting, der kan tages op uden at ændre noget afgørende ved hele gymnasiet, men det er ting, som alligevel ville bidrage meget væsentligt til, at der kunne blive tale om et egentligt demokrati.

Forsøg med undervisning og ændrede former er en forudsætning for forandringer, der kan bruges, men også forsøg med demokratiet bør være en væsentlig del af disse forsøg. Vi må tage afstand fra enhver forestilling om, at man kan tvinge ændringer ned over ørerne på elever og lærere, og hvem der ellers skal leve med det. De bliver kun brugbare, hvis de tilfredsstillende de forskellige gruppers krav. Det bør derfor være centralt i forsøgsarbejde, at eleverne inddrages i forberedelserne. Sådanne forsøg bør også indeholde en opsamling eller evaluering, hvor eleverne selvstændigt har mulighed for at give deres vurdering af forsøget.

Jeg har som sagt gjort temmelig meget ud af dette med elevindflydelsen, fordi jeg synes, det er et element i debatten, som groft underprioriteres i øvrigt, og fordi vi altså tillægger det meget afgørende betydning.

Til sidst vil jeg sige om den bestående forsvogs virksomhed, at vi finder det problematisk, når forsøgene splittes op, sådan at forsøg med indhold og struktur foregår ét sted, konkret altså i Herlev, mens forsøg med demokrati foregår et andet sted, konkret i Avedøre. Kun på Det fri Gymnasium har der været mulighed for at eksperimentere med både form, indhold og demokrati. Tingene hænger faktisk sammen, og det må være udgangspunktet for enhver egentlig reform.

Chr. Christensen (KrF):

Det er min opfattelse, at vi står i vadestedet med vor gymnasieundervisning. Der har rejst sig en debat i fagkredse, der har rejst sig en debat ude i befolkningen, og derfor er det også rimeligt og nødvendigt, at vi får debatten herinde.

Da vi for år tilbage her i salen drøftede den frie adgang til gymnasiet, gjorde jeg gældende, at fri adgang til gymnasiet ville betyde en betydelig tilgang til gymnasierne. Den antagelse har sandelig holdt stik. Fra 20–25 pct. nærmer vi os nu 40 pct. af en årgang unge, der søger optagelse på et gymnasium. Men jeg gjorde også gældende, at den frie adgang til gymnasiet med det stærkt stigende elevtal ville gøre det umuligt for gymnasierne at fastholde det hidtidige høje faglige niveau, hvis de samtidig skulle fastholde eleverne. Også det ser ud til at holde stik. Rektorer har over for mig, måske nok lidt sarkastisk, udtalt tilfredshed, såfremt de kan holde det tidligere realeksamensniveau på visse områder.

Retfærdigvis skal det nok siges, at andre årsager end den frie adgang har bidraget til den store tilgang til gymnasierne, eksempelvis forældrenes og elevernes frygt for ikke at få en tilstrækkelig kundskabsmæssig basisuddannelse i andre dele af uddannelsessystemet.

Kristeligt folkeparti beklager den store tilgang til gymnasiet, og vi finder en niveausenkning i gymnasiet på grund heraf ganske uacceptabel. Gymnasiet må fastholdes som et uddannelsesstilbud på højt niveau og med et alment indhold, der kan danne baggrund for videregående teoretisk uddannelse. Da presset på gymnasierne næppe politisk kan lempes ved genindførelse af adgangskriterier, må vi prøve at lette presset ved at gøre de praktiske uddannelser mere attraktive og kompe-